Civiltiesību jomā nepabeigtās procedūras un tiesvedība, kas sāktas pirms pārejas perioda beigām, turpināsies saskaņā ar ES tiesību aktiem.
Pamatojoties uz savstarpēju vienošanos ar Apvienoto Karalisti, e-tiesiskuma portāls saglabās visu informāciju attiecībā uz Apvienoto Karalisti līdz 2024. gada beigām.

Cietušo tiesības (katrā valstī)

Anglija un Velsa

Ja esat bijis **noziedzīgā nodarījumā cietušais**, jums ir zināmas individuālas likumā paredzētas tiesības pirms tiesvedības (tiesas procesa), tās laikā un pēc tiesvedības (tiesas procesa). Jūs varat izmantot arī dažādus palīdzības veidus un, iespējams, varat pieprasīt kompensāciju par noziedzīgā nodarījuma rezultātā nodarītajiem zaudējumiem.

Kriminālā tiesvedība Anglijā un Velsā sākas ar izmeklēšanu, kuras laikā policija savāc pierādījumus. Kad policija ir pabeigusi izmeklēšanu, mazāk smagu pārkāpumu gadījumos tā izlemj, vai izvirzīt apsūdzību aizdomās turētajam. Pretējā gadījumā lietu nodod Kriminālprokuratūras dienestam. Prokurors pārbauda, vai pret aizdomās turēto ir savākti iespējamai notiesāšanai pietiekami pierādījumi un vai lietas ierosināšana pret viņu ir sabiedrības interesēs. Ja prokurors nolemj, ka apsūdzība nav virzāma tālāk, lieta tiek slēgta. Pretējā gadījumā prokurors paziņo policijai lēmumu par apsūdzības izvirzīšanu, policija aizdomās turētajam izvirzīs apsūdzību un lieta tiks nodota tiesai.

Mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu lietas iztiesā miertiesās, kas parasti ir trīs miertiesnešu sastāvā, retāk viena profesionāla tiesneša sastāvā. Smagāku noziedzīgo nodarījumu lietas (piemēram, izvarošanu vai laupīšanu) kroņa tiesās iztiesā profesionāls tiesnesis un zvērinātie. Zvērināto sastāvā ir pēc nejaušības principa no neierobežota personu skaita atlasītas 12 personas, kuras noklausās tiesas procesa laikā iesniegtos pierādījumus un nolemj, vai apsūdzētais ir vainīgs attiecīgajā noziedzīgajā nodarījumā. Tiesas procesā tiesnesis lemj par tiesību lietām, piemēram, vai ir atļauts iesniegt atsevišķus pierādījumus. Ja tiesas procesa beigās zvērinātie atzīst apsūdzēto par vainīgu, tad tiesnesis pasludina spriedumu par noziedzīgo nodarījumu saskaņā ar likumu.

Noklikšķiniet uz norādītajām saitēm, lai iegūtu nepieciešamo informāciju

1 - Manas kā noziegumā cietušā tiesības
2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā
3 - Manas tiesības pēc tiesas procesa
4 - Kompensācija
5 - Manas tiesības uz atbalstu un palīdzību

Lapa atjaunināta: 01/02/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas en versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

1 - Manas tiesības noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā

Kā un kur es varu ziņot par noziedzīgu nodarījumu?

Kā es varu izsekot tam, ko valsts institūcijas dara pēc mana ziņojuma par noziedzīgu nodarījumu saņemšanas?
Kā es varu iesaistīties noziedzīga nodarījuma izmeklēšanā?
Kādas ir manas tiesības kā lieciniekam?
Esmu nepilngadīgais. Vai man ir papildus tiesības?
Kādu informāciju es varu saņemt no policijas vai cietušo atbalsta organizācijām noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā?
Vai es varu saņemt juridisko palīdzību?
Kā es varu atrast aizsardzību, ja esmu apdraudēts?
Kādus pakalpojumus un palīdzību es varu saņemt noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā?
Vai pastāv iespēja izlīgt ar likumpārkāpēju vai uzsākt izlīguma procedūru?
Kā tiek turpināts kriminālprocess pēc izmeklēšanas pabeigšanas?
Vai es varu pārsūdzēt lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu, kas pieņemts, nenosūtot lietu uz tiesu?
Esmu ārvalstnieks. Kā tiek aizsargātas manas tiesības un intereses?
Papildus informācija

Kā un kur es varu ziņot par noziedzīgu nodarījumu?

Ja esat cietis noziedzīgā nodarījumā Anglijā un Velsā, varat par to **ziņot policijai**.

Par to varat ziņot, zvanot pa tālruni vai personīgi dodoties uz tuvāko policijas iecirkni. Ja lieta nav steidzama var zvanīt uz parasto tālruņa numuru 101, lai sazinātos ar vietējo policijas iecirkni. Steidzamos gadījumos varat zvanīt pa tālruņa numuru ārkārtas situācijām 999 vai 112.

Ja esat patvēruma meklētājs vai bēglis, varat sazināties arī ar kādu no Vienas pieturas aģentūrām, kas jums palīdzēs atrast tuvāko policijas iecirkni un var nodrošināt tulku bez maksas, ja jums tāds ir nepieciešams.

Ja nevēlaties par noziedzīgu nodarījumu paziņot pats, varat lūgt, lai par to jūsu vietā paziņo cita persona, vai var iesniegt **anonīmu ziņojumu** kārtības sargu organizācijai „Crimestoppers", zvanot pa tālruni 0800 555 111 vai aizpildot veidlapu organizācijas tīmekļa vietnē. Tomēr jāņem vērā, ka gadījumā, ja esat cietušais, policijai būs ar jums jāsazinās kādā no izmeklēšanas posmiem, lai izmeklēšana varētu efektīvi virzīties uz priekšu.

Ja nerunājat angļu valodā, par noziedzīgo nodarījumu varat ziņot savā valodā vai jebkurā citā jums saprotamā valodā. Ja nepieciešams, tulkošanas pakalpojumi tiks nodrošināti bez maksas.

Ziņojot par noziedzīgu nodarījumu policijai, jānorāda visas būtiskās ziņas par noziedzīgo nodarījumu, personu, kura pēc jūsu domām to izdarījusi (ja zināt), un attiecīgie personas dati (piemēram, jūsu vārds un uzvārds, adrese un cita kontaktinformācija).
Policists, kuram paziņosiet par noziedzīgo nodarījumu, to pierakstīs īpašā veidlapā. Attiecībā uz lielāko daļu noziedzīgu nodarījumu nepastāv paziņošanas termiņš, taču ir vēlams ziņot par noziedzīgu nodarījumu pēc iespējas ātrāk.
Plašāka informāciju par to, kā policijai ziņot par noziedzīgu nodarījumu, ir pieejama arī tiešsaistē.

Kā es varu izsekot tam, ko valsts institūcijas dara pēc mana ziņojuma par noziedzīgu nodarījumu saņemšanas?

Jūs saņemsiet sava ziņojumu atsauces numuru, kuru varat izmantot, lai sekotu savas lietas gaitai. Personai, kas nodarbojas jūsu lietu, būtu regulāri jāsazinās ar jums, lai informētu par izmeklēšanas gaitu. Ja jums ir nepieciešama papildus informācija, jūs varat zvanīt uz tālruņa numuru 101. Jūs varat arī doties uz policijas iecirkni, taču ja darāt to bez iepriekšēja pieteikuma, var gadīties, ka persona, kas nodarbojas ar jūsu lietu nav pieejama.

Kā es varu iesaistīties noziedzīga nodarījuma izmeklēšanā?

Ja ar noziedzīgo nodarījumu nodarbojas policija, jūs vārēsiet sniegt Cietušā personīgo liecību, kurā varat sīki aprakstīt noziedzīgā nodarījuma finansiālo, emocionālo, fizisko un psiholoģisko ietekmi uz jums (un attiecīgos gadījumos uz jūsu ģimeni). To var darīt, kad ziņojat par noziedzīgo nodarījumu, vai jebkurā laikā pēc tam. Atkarībā no jūsu vajadzībām jums bez maksas nodrošinās tulku, medicīnisko izmeklēšanu un citus pakalpojumus. Tomēr tas neietver juridiskās konsultācijas un/vai pārstāvību, jo Apvienotajā Karalistē cietušie nav dalībnieki tiesas procesā, kas noris starp valsti un apsūdzēto. Ja, būdams noziedzīgā nodarījumā cietušais, piedalāties tiesas procesā, tad tajā esat liecinieka statusā.
Izmeklēšanas laikā jums ir tiesības regulāri saņemt aktuālu informāciju par lietas gaitu un tikt informētam par veiktajiem arestiem. Tomēr jums neļaus iepazīties ar dokumentiem vai ziņām saistībā ar tiesas procesu. Jebkāda tālāka iesaistīšanās izmeklēšanā notiek pēc policijas lūguma (piemēram, atbildēšana uz papildu jautājumiem vai piedalīšanās aizdomās turētā atpazīšanas procedūrā). Jums nav obligāti turpmāk jāpiedalās, ja jūs to nevēlaties (tomēr, iespējams, ka jums būs obligāti jāpiedalās tiesas procesos).
Tā kā Apvienotajā Karalistē cietušie nav tiesas procesa dalībnieki, jums nav īpašu tiesību saņemt pārstāvību. Tomēr, ja izvēlaties nolīgt advokātu (kura pakalpojumus sedzat pats) informācijas vai argumentu sniegšanai varas iestādēm, tās parasti ņems vērā šādu pārstāvību.
Jums paziņos, ja pret aizdomās turēto ir izvirzīta apsūdzība, un jūsu viedokli uzklausīs prokuratūras dienests. Prokuratūras dienestam nav pienākuma rīkoties saskaņā ar jūsu norādēm, tomēr varat viņiem darīt zināmu savu viedokli, sniedzot cietušā personīgo liecību, un praksē visdrīzāk tā tiks ņemta vērā. Parasti šajā posmā radušās izmaksas netiek atlīdzinātas.

Kādas ir manas tiesības kā lieciniekam?

Izmeklēšanas laikā policija var jūs lūgt sniegt **liecinieka liecību**. Parasti jums lūgs izstāstīt par notikušo un policists uzrakstīs pārskatu par jūsu teikto. Pēc tam jūs lūgs pārbaudīt, vai jūsu liecība ir pierakstīta pareizi, un to parakstīt. Policists varēs izdarīt labojumus, kurus jūs uzskatīsiet par nepieciešamiem, un jūs lūgs tos apstiprināt.
Ja jūs sniedzat liecību, policija izvērtēs jūsu vajadzības liecinieka statusā. Tas ietver, kad un kādā veidā ar jums var sazināties un kādas ir jūsu vajadzības attiecībā uz valodu un saziņas līdzekļiem. Policija izvērtēs arī to, vai saziņas speciālists (tā sauktais reģistrētais starpnieks) var palīdzēt jums sniegt liecību un vai jūsu liecību ir nepieciešams ierakstīt video.
Atsevišķos gadījumos jūsu liecinieka liecību nevar izmantot kā pierādījumu tiesā, piemēram, ja aizstāvība neapstrīd jūsu liecību, bet visticamāk tā tiks izmantota tiesā, jums var lūgt arī personīgi sniegt liecību tiesas procesā.
Papildus informāciju par jūsu tiesībām liecinieka statusā skatīt Liecinieku hartā (drīzumā būs pieejama)

Esmu nepilngadīgais. Vai man ir papildus tiesības?

Ja esat **par 18 gadiem jaunāks** bērns, varat saņemt lielāku atbalstu un palīdzību attiecībā uz liecības sniegšanu tiesā, ja jums ir jāliecina.
Jūsu liecinieka liecību ierakstīs video, izņemot, ja lūgsiet sniegt rakstisku liecību. Tomēr jūs tik un tā var uzaicināt uz tiesas sēdi, lai uzdotu jums jautājumus par jūsu iesniegtajiem pierādījumiem.

Kādu informāciju es varu saņemt no policijas vai cietušo atbalsta organizācijām noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā?

Ja ziņojat par noziedzīgu nodarījumu policijai, jums paziņos par to, vai policija šo lietu izmeklēs vai ne, un jums lūgs sniegt savu viedokli par lietas ierosināšanu.
Jums jautās, vai vēlaties saņemt tālāku informāciju (piemēram, par apsūdzības lēmumiem un tiesas sēdēm). Izmeklējot smagu noziedzīgu nodarījumu, policija jūs regulāri informēs par lietas gaitu. Ja noziedzīgais nodarījums nav smags, policija jums nodrošinās kontaktinformāciju, lai jūs varētu uzzināt, kādu stadiju izmeklēšana ir sasniegusi. Jūs informēs par izmeklēšanas noslēgumu (tas ir, vai aizdomās turētajam ir celta apsūdzība vai izteikts brīdinājums)
Plašākas informācijas saņemšanai par tādiem jautājumiem kā kompensācijas pieprasīšana jums jāvēršas organizācijā cietušo atbalstam.
Nepieciešamības gadījumā jūs nosūtīs arī citu specializētu pakalpojumu saņemšanai (piemēram, saistībā ar vardarbību ģimenē vai seksuālo vardarbību).

Vai es varu saņemt juridisko palīdzību?

Jums nav tiesību saņemt juridisko palīdzību, ja vien nevēlaties uzsākt privātās apsūdzības procesu, kur atsevišķos gadījumos ir pieejama juridiskā palīdzība. Tas ir tādēļ, ka Apvienotajā Karalistē cietušais nav tiesas procesa dalībnieks, un tādēļ parasti tam nav nepieciešama pārstāvība. Vienīgais izņēmums ir gadījumā, ja noziedzīgā nodarījuma rakstura dēļ nepieciešama speciālista palīdzība vai novērtējums (piemēram, medicīnisks), kas šādā gadījumā tiks sniegts bez maksas.

Kā es varu atrast aizsardzību, ja esmu apdraudēts?

Ja uzskatāt, ka jums vai jūsu ģimenei saistībā ar noziedzību nodarījumu draud briesmas, jums par to nekavējoties ir jāziņo policijai, lai varētu veikt nepieciešamos pasākumus. Policija nodrošinās tādu aizsardzību, kādu tā uzskata par nepieciešamu un pamatotu, apsverot riska pakāpi, iespējamību un steidzamību.
Aizsardzību var nodrošināt dažādos veidos, piemēram, regulāra patrulēšana pie cietušā mājas vai trauksmes sistēma, kas veiks zvanu uz vietējo policijas iecirkni. Tikai vissmagākajos gadījumos tiek veikti stingrāki aizsardzības pasākumi (tādi kā anonimitāte tiesas procesu laikā vai liecinieku aizsardzības programmas).

Kādus pakalpojumus un palīdzību es varu saņemt noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā?

Ja ar iesniegumu nodarbojas policija, jūs nosūtīs uz organizāciju cietušo atbalstam, kur jums sniegs turpmāku atbalstu un nepieciešamos norādījumus.
Nepieciešamības gadījumā jūs nosūtīs arī citu specializētu pakalpojumu saņemšanai (piemēram, saistībā ar vardarbību ģimenē vai seksuālo vardarbību).
Parasti šie pakalpojumi ir bez maksas.

Vai pastāv iespēja izlīgt ar likumpārkāpēju vai uzsākt izlīguma procedūru?

Policija un prokuratūras dienests izskatīs, vai izvairīšanās no lietas ierosināšanas ir pieļaujama, un tā var ietvert mediāciju. Oficiāls policijas izdots brīdinājums vai prokuratūras dienesta izdots nosacījuma brīdinājums (saukts arī par aizrādījumu (*caution*)) parasti paredz, ka likumpārkāpējiem jāiesaistās kāda veida samierināšanās procesā ar cietušajiem, un tas var ietvert arī mediāciju.
Parasti jūs uzaicinās piedalīties šādā procesā. Izlīguma procedūru var uzsākt tikai ar jūsu piekrišanu, un to veic policija vai probācijas darbinieki.

Kā tiek turpināts kriminālprocess pēc izmeklēšanas pabeigšanas?

Kad policija būs pabeigusi izmeklēšanu, tā lems par lietas nodošanu prokuratūrai, kas savukārt lems par lietas tālāku nodošanu tiesai. Prokuratūras dienests pārbaudīs, vai pret aizdomās turēto ir savākti pietiekami pierādījumi un vai kriminālvajāšana ir sabiedrības interesēs. Ja prokuratūras dienests nolemj, ka lieta jāturpina, aizdomās turētajam tiks izvirzīta apsūdzība, un šī lieta tiks nodota tiesai. Nenozīmīgās lietās policija šo lēmumu var pieņemt patstāvīgi, nenosūtot lietu prokuratūrai. Policija jūs vienmēr informēs, vai jūsu lieta tiks nodota tiesai, neatkarīgi no tā, kas pieņems šo lēmumu – pati policija vai prokuratūra.

Vai es varu pārsūdzēt lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu, kas pieņemts, nenosūtot lietu uz tiesu?

Lēmumu neierosināt lietu nevar pārsūdzēt ne policijā, ne prokuratūras dienestā. Tomēr jūs varat lūgt prokuratūras dienestu pārskatīt lēmumu.

Varat lūgt arī Augstajai tiesai **pārskatīt** šo lēmumu. Šajā procesā (kuru dēvē par „lietas izskatīšanu apelācijas kārtībā”) gūt pozitīvu rezultātu ir ārkārtīgi grūti, jo Augstā tiesa atcels pieņemto lēmumu tikai tad, ja tā nolems, ka attiecīgais lēmums bijis pilnīgi nepamatots (atšķirībā no nevēlama). Pat tad, ja jums izdodas saņemt šo lēmumu, tiesa neizdos rīkojumu par tiesvedības turpināšanu. Tā vietā tiesa izdos rīkojumu lēmumu pieņēmušajai organizācijai pārskatīt tās lēmumu, ņemot vērā Augstās tiesas apsvērumus. Ja apsverat šādu rīcību, jums būs nepieciešama juridiskā pārstāvība. Juridiskā palīdzība pieejama atsevišķos gadījumos, bet tikai tad, ja atbilstat stingriem kritērijiem (jo īpaši, attiecībā uz finansiālajiem apstākļiem).

Iespējams, ka varēsiet lūgt **privātās apsūdzības** procesu, kaut gan Apvienotajā Karalistē tā nav parasta prakse. To veic, vietējā miertiesā lūdzot izdot aizdomās turētā likumpārkāpēja aresta orderi vai „pavēsti”, kas viņam vai viņai liek ierasties tiesā noteiktā dienā. Šādos gadījumos juridiskā palīdzība visticamāk nebūs pieejama. Turklāt, ja process ir uzsākts un pēc tam izbeigts, parasti nav iespējams atkal uzsākt tiesas procesu no jauna. Miertiesnešiem būs jāiesniedz pietiekami aizdomās turētā likumpārkāpēja vainas pierādījumi, lai viņu varētu notiesāt bez jebkādiem viņa vai viņas pretpierādījumiem.

Esmu ārvalstnieks. Kā tiek aizsargātas manas tiesības un intereses?

Ja esat ārzemnieks, jums ir visas iepriekšminētās tiesības.

Turklāt, ja nerunājat angļu valodā, sniedzot informāciju, iestādes centīsies jums nodrošināt rakstisku tulkojumu vai tulku, ja tas nepieciešams.

Papildus informācija:

Noziedzīgos nodarījumos cietušo praktiskā rokasgrāmata – angļu valodā

Liecinieku harta – angļu valodā

2004. gada likums "Vardarbība ģimenē – noziedzīgs nodarījums un cietušie" angļu valodā

Cietušā personīgā liecība. Policistu, izmeklētāju un kriminālās tiesvedības darbinieku rokasgrāmata – angļu valodā

Pēdējā brīdinājuma shēma – angļu valodā

Nosacīto brīdinājumu praktiskā rokasgrāmata – angļu valodā

2008. gada likums „Pierādījumi kriminālprocesā (liecinieku anonimitāte)" angļu valodā

Lapa atjaunināta: 01/02/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas en versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

2 - Manas tiesības tiesas procesā

Kā es varu piedalīties krimināllietas iztiesāšanā?

Kādas man ir tiesības kā cietušajam?

Esmu nepilngadīgais. Vai man ir papildus tiesības?

Vai es varu saņemt juridisko palīdzību?

Kā es varu saņemt speciālo aizsardzību, ja jūtos apdraudēts?

Kā es varu pieprasīt zaudējumu atlīdzināšanu vai saņemt kompensāciju no valsts?

Vai ir iespēja izlīgt vai uzsākt izlīguma procedūru ar likumpārkāpēju?

Esmu ārzemnieks. Kā tiek aizsargātas manas tiesības un intereses?

Papildus informācija

Kā es varu piedalīties krimināllietas iztiesāšanā?

Jums paziņos lietas iztiesāšanas tiesā datumu un tiesas sēdes veidu. Tā var būt:

lietas iepriekšēja izskatīšana, piemēram, lai lemtu par atbrīvošanu pret drošības naudu vai nolemtu, vai šī lieta tiks iztiesāta augstākas vai zemākas instances tiesā;

lietas iztiesāšana, kurā apsūdzētais apstrīd savu vainu un tiek noklausītas liecības;

paziņojuma par vainas atzīšanu tiesas sēde, kurā apsūdzētais neapstrīd vainu un notiesāšana ir neapšaubāma;

soda noteikšanas sēde (daudzos gadījumos sods tiek noteikts īpašā iztiesāšanas sēdē, kas notiek nedēļu vai pat mēnesi pēc vainas konstatēšanas).

Tiesas procesā varat piedalīties:

kā **liecinieks** (ja apsūdzētais savu vainu neatzīst un ja jums jāsniedz mutiska liecība);

kā **novērotājs**;

ja vēlaties, sniedzot Cietušā personīgo liecību (1).

Jums ir tiesības būt klāt visā tiesas procesā, izņemot, ja :

tas ir slēgts tiesas process (parasti tikai nepilngadīgo lietu tiesas sēdes) vai

jūs sniedzat liecību (šādā gadījumā jūs tiesas sēdē varat piedalīties tikai pēc savas liecības sniegšanas).

Jums nav jāierodas iztiesāšanas procesā, ja jūs neesat izsaukts kā liecinieks vai ja jums nav jāsniedz liecība.

Kādas man ir tiesības kā cietušajam?

Jums pateiks arī to, vai jums būs jāsniedz liecība kā **lieciniekam**, kas parasti būs tikai tad, ja apsūdzētais neatzīst savu vainu. Kā lieciniekam jums ir jāierodas tiesas sēdē un jāatbild uz jums uzdotajiem jautājumiem.

Ja izmeklēšanas laikā esat sniedzis rakstisku liecinieka liecību un esat izsaukts mutiskas liecības sniegšanai tiesas procesā, pirms liecības sniegšanas jums atļaus iepazīsties ar jūsu rakstisko liecību.

Jūsu noklausīšanās sākumā jums lūgs dot zvērestu vai apliecināt, ka teiksiet taisnību. Noklausīšanās laikā prokurors un apsūdzētā advokāts jums uzdos jautājumus. Jautājuma uzdevējs var teikt vai apgalvot kaut ko, kas jūsuprāt nav pareizi. Tādā gadījumā jums skaidri jāsaka, ka nepiekrītat teiktajam. Jūsu uzdevums lieciniekа statusā ir teikt patiesību. Ja jautājumu vairs nebūs, tiesnesis jūs atlaidīs. Jūs varat doties projām vai, ja vēlaties un ja esat sasniedzis 14 gadu vecumu, varat palikt tiesas zālē un noklausīties atlikušo tiesas sēdi.

Ja jūtaties viegli ievainojams vai iebiedēts un atbilstat attiecīgajiem kritērijiem, prokurors pirms tiesas sēdes var lūgt veikt īpašus pasākumus, lai palīdzētu jums sniegt liecību. Šie pasākumi ietver aizslietņa novietošanu, lai jūs norobežotu no apsūdzētā, esot tiesā, un liecības sniegšanu no telpas, kas atrodas ārpus tiesas zāles, izmantojot video pārraides sistēmu. Tiesa izlemj par to, kādus pasākumus varat izmantot, bet, pieņemot lēmumu, tai ir jāņem vērā jūsu viedoklis.
Parasti jūs kā liecinieku nopratinās tikai vienreiz. Tomēr, ja nepieciešams, jums var lūgt atkal ierasties tiesā un sniegt atbildes uz papildu jautājumiem.
Jūs varat lūgt zināmu ar nokļūšanu tiesā saistītu ceļa izdevumu atlīdzināšanu, kā arī ēdināšanas pabalstu un atlīdzību par zaudēto darba samaksu vai citiem finansiāliem zaudējumiem, tādiem kā par bērna pieskatīšanu. Pieprasāmās atlīdzības summa būs atkarīga no tā, cik ilga prombūtne no mājām vai darba būs nepieciešama, lai dotos uz tiesu.
Anglijā un Velsā varat izmantot vietējās Liecinieku aprūpes nodaļas pakalpojumus. Liecinieku aprūpes nodaļas darbinieks ar jums sazināsies pēc apsūdzības celšanas. Tā būs jūsu vienīgā kontaktpersona līdz tiesas procesa beigām. Jūsu liecinieku aprūpes nodaļas darbinieks var noorganizēt jums tiesas apmeklējumu pirms liecības sniegšanas, lai šī vide jums neliktos sveša. Viņš vai viņa parūpēsies par to, lai jums nodrošinātu visu citu palīdzību, kāda jums var būt vajadzīga, tādu kā transports, mutiskā tulkošana, medicīniskā palīdzība u. c.
Atkarībā no nozieguma izdarīšanas vietas jūs varat saņemt palīdzību arī no Liecinieku dienesta, kas ir brīvprātīga organizācija, kas palīdz lieciniekiem pārvarēt bažas saistībā ar došanos uz tiesu, sniedzot informāciju un atbalstu.
Plašāku informāciju atradīsiet brošūrā Liecinieks tiesā. Plašāku informāciju par savām tiesībām liecinieka statusā varat iegūt Liecinieku hartā.

Esmu nepilngadīgais. Vai man ir papildus tiesības?

Ja esat **par 17 gadiem jaunāks** bērns, varat lūgt, lai prokurors pirms tiesas procesa vēršas pie tiesas, lai jums piešķirtu vienu vai vairākus īpašus pasākumus, kuri jums palīdzēs sniegt liecību tiesā.
Pieejamie īpašie pasākumi ir šādi:
liecības sniegšana, izmantojot telekonferences iespējas, telpā ārpus tiesas zāles (jūs varēsiet redzēt tiesas zāli un tajā esošie jūs redzēs televizora ekrānā);
liecības videoieraksts (ja jūsu paziņojums policijai tika ierakstīts video, tas tiks parādīts tiesai);
liecības sniegšana, atrodoties aiz aizslietņa (ap liecinieka tribīni tiks novietots aizslietnis, lai liecinieks nevarētu redzēt apsūdzēto);
parūku un mantiju noņemšana (tiesnesis un advokāti nevalkās parūku un mantiju, lai tiesa šķistu neoficiālāka);
liecības sniegšana slēgtā tiesas sēdē –dzimumnoziegumu gadījumos un tādos gadījumos, kas saistīti ar iebiedēšanu (sabiedrības pārstāvji netiks ielaisti tiesas zālē);
saziņas palīglīdzekļu, tādu kā alfabēta tāfeles, izmantošana;
nopratināšana ar starpnieka palīdzību, ja jums ir saskarsmes traucējumi, piemēram, kāds, kurš jums var palīdzēt saprast uzdotos jautājumus.

Vai es varu saņemt juridisko palīdzību?

Jums nav tiesību saņemt juridisko palīdzību, ja vien nevēlaties uzsākt privātās apsūdzības procesu, kur atsevišķos gadījumos ir pieejama juridiskā palīdzība. Tas ir tādēļ, ka Apvienotajā Karalistē cietušais nav tiesas procesa dalībnieks.

Kā es varu saņemt speciālo aizsardzību, ja jūtos apdraudēts?

Tiesas procesa laikā varat saņemt tādu pašu aizsardzību kā izmeklēšanas laikā. Policija nodrošinās tādu aizsardzību, kādu tā uzskatīs par nepieciešamu un pamatotu, apsverot riska pakāpi, iespējamību un steidzamību. Aizsardzību var nodrošināt dažādos veidos, piemēram, regulāra patrulēšana pie jūsu mājas vai trauksmes sistēma, kas veiks zvanu uz vietējo policijas iecirkni. Tikai īpaši nopietnos gadījumos apsver radikālākus aizsardzības pasākumus (tādus kā anonimitāte tiesas procesu laikā vai liecinieku aizsardzības programmas).

Kā es varu pieprasīt zaudējumu atlīdzināšanu vai saņemt kompensāciju no valsts?

Atsevišķos gadījumos jūs varat **pieprasīt atlīdzību par zaudējumiem no likumpārkāpēja**, šādos gadījumos jums policijai būs jāsniedz sīka informācija par zaudējumiem brīdī, kad paziņosiet par noziedzīgo nodarījumu, vai drīz pēc paziņošanas. Policija šīs ziņas nodos prokuratūras dienestam, kas jūsu vārdā pieprasīs kompensāciju. Ja kāda persona ir notiesāta par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, tad, visticamāk, tiesa, kura pasludinājusi spriedumu, pieņems tiesas rīkojumu par to, ka likumpārkāpējam jāsedz visi jūsu ciestie zaudējumi vai daļa no tiem, izņemot, ja viņš vai viņa nav spējīgs to izdarīt. Maksājumus var noteikt reizi mēnesi vai nedēļā. Ja likumpārkāpējam ir jāmaksā kāds sods, tiesas rīkojums par kompensāciju ir prioritārs.
Ja esat cietušais ar vardarbību saistītā noziedzīgā noradījumā, jums var būt tiesības pieteikties **finansiālās kompensācijas saņemšanai no valsts**. Iesniegums jāiesniedz Kriminālnoziegumā gūtu traumu kompensāciju iestādē (*Criminal Injuries Compensation Authority*). Lūdzu, skatiet Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla faktu lapu par kompensācijām noziedzīgos nodarījumos cietušajiem Anglijā un Velsā (pieejamas angļu valodā un daudzās citās valodās).

Vai ir iespēja izlīgt vai uzsākt izlīguma procedūru ar likumpārkāpēju?

Atkarībā no noziedzīgā nodarījuma rakstura iztiesāšanas laikā var būt iespējama samierināšana un/vai izlīgums.
Visticamāk, ka jūs uzaicinās piedalīties šādā procesā. Izlīguma procedūru var uzsākt tikai ar jūsu piekrišanu, un to veic policija vai probācijas darbinieki.

Esmu ārzemnieks. Kā tiek aizsargātas mantas tiesības un intereses?

Ja esat ārzemnieks, jums ir visas iepriekšminētās tiesības.
Turklāt, ja nerunājat angļu valodā, sniedzot informāciju, iestādes centīsies jums nodrošināt rakstisku tulkojumu vai tulku, ja tas nepieciešams, jo īpaši, ja jūs izsauc kā liecinieku tiesā liecības sniegšanai.

Papildus informācija:

Noziedzīgos nodarījumos cietušo praktiskā rokasgrāmata – angļu valodā
Liecinieku harta – angļu valodā
2004. gada likums "Vardarbība ģimenē – noziedzīgs nodarījums un cietušie" angļu valodā
Cietušā personīgā liecība. Policistu, izmeklētāju un kriminālās tiesvedības darbinieku rokasgrāmata – angļu valodā
Dodoties uz tiesu cietušā vai liecinieka statusā – angļu valodā

Piezīmes:

1. Cietušā personīgā liecība.

Cietušā personīgā liecība ir rakstiska liecība, kurā varat paskaidrot to, kā jūs ir ietekmējis noziedzīgais nodarījums. Tas ir oficiāls dokuments, kas tiks iekļauts ar attiecīgo noziedzīgo nodarījumu saistītās lietas materiālos, un to redzēs visas šajā lietā iesaistītās personas. Cietušā personīgajā liecībā jūs varat paskaidrot, kā jūs fiziski, emocionāli, finansiāli vai citā veidā ir ietekmējis noziedzīgais nodarījums. Cietušā personīgo liecību neizmanto, lai noteiktu vainu vai nevainīgumu, bet lai informētu tiesu par cietušajam nodarīto kaitējumu. Jūs varat norādīt, vai vēlaties pats skaļi nolasīt savu Cietušā personīgo liecību vai vēlaties, lai to dara kāds cits jūsu vārdā (parasti Kroņa prokuratūras dienesta prokurors) gadījumā, ja apsūdzēto atzīst par vainīgu. Galīgo lēmumu par to, vai varat nolasīt visu vai daļu no jūsu Cietušā personīgās liecības, pieņems tiesa. Cietušā personīgo liecību varat sniegt jebkurā laikā pirms lietas iztiesāšanas tiesā.

Lapa atjaunināta: 01/02/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis

dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas en versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

3 - Manas tiesības pēc lietas izskatīšanas pirmās instances tiesā

Vai es varu pārsūdzēt notiesājošu vai apsūdzēto attaisnojošu spriedumu?

Kādas ir manas tiesības pēc tam, kad tiesas spriedums ir stājies spēkā?

Papildus informācija

Vai es varu pārsūdzēt notiesājošu vai apsūdzēto attaisnojošu spriedumu?

Tiesas procesa beigās, ja vēlaties, jūs informēs par tā iznākumu un tiesas piespriesto sodu.

Jūs nevarat pārsūdzēt nevienu tiesas lēmumu, tomēr, ja jūs neapmierina pēc notiesāšanas noteiktais tiesas spriedums, konkrētu smagu noziedzīgu nodarījumu gadījumā varat vērsties pie ģenerālprokurora, kuram ir tiesības pārsūdzēt spriedumu apelācijas tiesā, ja viņš uzskata, ka spriedums bijis nepamatoti viegls.

Kādas ir manas tiesības pēc tam, kad tiesas spriedums ir stājies spēkā?

Ja esat cietis no dzimumnozieguma vai vardarbības, par ko likumpārkāpējs var saņemt sodu sākot ar 12 mēnešiem brīvības atņemšanas un vairāk, jums ir tiesības piedalīties **Cietušo saziņas shēmā**. Šīs shēmas mērķis ir sniegt cietušajiem informāciju un padomus saistībā ar kriminālprocesu, ko veic norīkots cietušo sadarbības ierēdnis. Jums būs tiesības sniegt paziņojumus par nosacījumiem, ko var pievienot nosacītas atbrīvošanas gadījumā. Turklāt jūs informēs par galvenajiem soda izciešanas posmiem pēc probācijas dienesta ieskatiem.

Jūsu dalība shēmā ir pilnīgi brīvprātīga, un jūs jebkurā laikā varat no tās izstāties, ja jūsu domas ir mainījušās.

Papildus informācija:

2004. gada likuma "Vardarbība ģimenē – noziedzīgs nodarījums un cietušie" 35. nodaļa – angļu valodā

Noziedzīgos nodarījumos cietušo praktiskā rokasgrāmata – angļu valodā

Lapa atjaunināta: 01/02/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas en versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

4 - Palīdzība un atbalsts cietušajiem

Ministry of Justice

Victim Support

Rape Support Centres

Refuge for Women and Children against Domestic Violence

Women's Aid Federation of England

Support after murder and manslaughter

Ministry of Justice

Tieslietu ministrija ir atbildīga par krimināltiesību un cietušo un liecinieku pārraudzības politikas kopējo vadību.

Cietušo komisārs –

popularizē cietušo un liecinieku intereses, iedrošina labas prakses izmantošanu attiecībās ar tiem un pārskata Noziedzīgos nodarījumos cietušo praktiskā rokasgrāmata;

nedrīkst iejaukties konkrētās lietās, bet var sniegt norādi par to, kur saņemt vislabāko padomu un atbalstu.

KONTAKTINFORMĀCIJA:

Cietušo komisārs

Victim Support

Cietušo atbalsta dienests ir valsts labdarības iestāde, kas sniedz bezmaksas un konfidenciālu palīdzību noziedzīgos nodarījumos cietušajiem, lieciniekiem, viņu ģimenēm un ikvienam citam, ko skāris noziedzīgs nodarījums, visā Anglijā un Velsā.

Cietušo atbalsta dienests –

uztur birojus visā Anglijā un Velsā, kurus pārvalda valsts centrs Londonā, un šī organizācija katrā tiesā uztur Liecinieku dienestu;

sniedz emocionālu un praktisku atbalstu noziedzīgajos nodarījumos cietušajiem;

sniedz atbalstu apsūdzības un aizstāvības lieciniekiem visās krimināltiesās visā Anglijā un Velsā;

publiski izsakās cietušo un liecinieku interesēs un rīko kampaņas izmaiņu ieviešanai;

vada valsts uzticības tālruņa dienestu — Cietušo atbalsta līniju.

KONTAKTINFORMĀCIJA:

Cietušo atbalsta dienests

Lai atrastu Cietušo atbalsta dienesta vietējo biroju kontaktinformāciju, noklikšķiniet šeit.

Rape Support Centres

Izvarošanas krīzes centri visā Anglijā un Velsā sniedz virkni specializētu pakalpojumu sievietēm un meitenēm, kas vecākas par 13 gadiem un ir izvarotas vai cietušas no cita seksuālās vardarbības veida vai nu būdamas pieaugušas, vai bērnībā.

Izvarošanas krīzes centri –

drošā un neapdraudošā vidē sievietēm un meitenēm sniedz bezmaksas speciālistu atbalstu, aizstāvību, konsultācijas un informāciju, ievērojot konfidencialitāti;

atzīst visa veida seksuālo vardarbību, tostarp izvarošanu, seksuālu uzbrukumu un seksuālu izmantošanu bērnībā, seksuālu uzmākšanos, izvarošanu laulībā, **un tā saukto** „vardarbību goda aizskaršanas sakarā", sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, sieviešu tirdzniecību un seksuālu izmantošanu, kā arī kropļošanu rituālos nolūkos neatkarīgi no tā, vai vardarbību veic pazīstami vai nepazīstami vainīgie;

tiecas nodrošināt, lai nevienu sievieti un meiteni nenomāktu bailes un seksuālās vardarbības pieredze;

veic kampaņas un lobēšanas pasākumus plašākas sabiedrības un pašvaldību, reģionālo pašvaldību un valsts valdības informētības par seksuālās vardarbības jautājumiem paaugstināšanai;

KONTAKTINFORMĀCIJA:
Dažādus izvarošanas krīzes centrus var atrast ar šādu tīmekļa vietņu palīdzību:
Rapecrisis
The Survivor Trust
Refuge for Women and Children against Domestic Violence
Sieviešu un bērnu patvērums no vardarbības ģimenēir valsts labdarības iestāde un sabiedrība ar tās locekļu garantiju ierobežotu atbildību, kas pārvalda valsts mēroga uzticības tālruņa dienestus un patversmes, sniedz psiholoģisko atbalstu, neatkarīgu aizstāvību un pakalpojumus etnisko minoritāšu sievietēm un bērniem.
Sieviešu un bērnu patvērums no vardarbības ģimenē –
piedāvā virkni pakalpojumu, kuri sievietēm un bērniem ļauj saņemt profesionālu atbalstu jebkurā situācijā;
pārvalda valsts mēroga diennakts uzticības tālruņa līniju par vardarbību ģimenē, pa kuru sievietes var saņemt emocionālu atbalstu un praktisku informāciju, kā arī uzzināt par savām iespējām un izvairīties no vardarbības;
sniedz ārkārtas izmitināšanu sievietēm, kuras bēg no vardarbības;
piedāvā neatkarīgus vardarbības ģimenē jautājumos specializētus advokātus, kuri sniedz profesionālas norādes sievietēm, kuru lietas izskata civillietu tiesās un krimināltiesās;
sadarbojas ar psihologiem, kuri sievietēm un bērniem palīdz pārvarēt vardarbības traumatiskās sekas.
KONTAKTINFORMĀCIJA:
Refuge
Women's Aid Federation of England
Anglijas Sieviešu palīdzības federācija ir galvenā valsts labdarības iestāde, kas nodarbojas ar vardarbības ģimenē pret sievietēm un bērniem izskaušanu. Tā atbalsta vairāk nekā 500 seksuālās vardarbības un vardarbības ģimenē dienestu tīklu visā Apvienotajā Karalistē.
Anglijas Sieviešu palīdzības federācija –
uzskata, ka sievietēm un bērniem ir tiesības dzīvot bez jebkāda veida vardarbības un izmantošanas, un sabiedrības pienākums ir šīs tiesības atzīt un aizsargāt;
tiecas nodrošināt šīs tiesības sievietēm, kuras skārusi vardarbība ģimenē;
nodrošina sieviešu pārvaldītus pakalpojumus, nodrošinot vardarbību piedzīvojošo personu uzklausīšanu;
atbalsta un parāda dažādību, kā arī veicina vienlīdzīgas iespējas;
tiecas nodrošināt vardarbības ģimenē skarto bērnu vajadzības;
veicina saskaņotu iestāžu reakciju uz vardarbību ģimenē un veido partnerības.
KONTAKTINFORMĀCIJA:
Womensaid
Support after murder and manslaughter
Atbalsts tuviniekiem pēc slepkavības un nonāvēšanas ir oficiāla labdarības iestāde, kas piedāvā emocionālu atbalstu personām, kuras slepkavības vai nonāvēšanas rezultātā zaudējušas tuviniekus.
Atbalsts tuviniekiem pēc slepkavības un nonāvēšanas –
strādā, lai sabiedrības labā veicinātu jebkuru labdarības centienu, kas vērsts uz atbalsta sniegšanu personām, kuras tīšas vai netīšanas slepkavības vai nelikumīgas nogalināšanas rezultātā iestājušās nāves dēļ zaudējušas savu radinieku vai draugu;
tās mērķis ir veicināt un aizsargāt gan garīgo, gan fizisko veselību nabadzības un slimības mazināšanai un veicināt izglītību sēru un smaga zaudējuma rakstura jautājumos;
ar pašpalīdzības grupu palīdzību un saziņu locekļu starpā atbalsta personas, kuras slepkavības rezultātā zaudējušas kādu ģimenes locekli vai tuvu draugu;
tās mērķis ir sekmēt gan garīgo, gan fizisko veselību noslepkavotā tuviniekiem, lai tie varētu smelties spēkus pozitīvas dzīves turpināšanai nākotnē.
KONTAKTINFORMĀCIJA:
Samm

Lapa atjaunināta: 01/02/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

1 - Manas kā noziegumā cietušā tiesības

fbesKādu informāciju es saņemšu no iestādes (piemēram, policijas, prokurora), kad ir noticis noziegums, bet vēl neesmu par to ziņojis?

Jums ir tiesības saņemt rakstisku informāciju par to, ko sagaidīt no krimināltiesību sistēmas, piemēram, bukletu "Informācija noziegumos cietušajiem" vai tās tīmekļa vietnes adresi, kurā šāda informācija ir pieejama.
Atkarībā no nozieguma veida, jūsu personiskajiem apstākļiem vai informācijas nozīmes konkrētā izmeklēšanas vai kriminālprocesa posmā jums no brīža, kad pirmo reizi vēršaties policijā, ir jāsaņem šāda informācija:
kur un kā saņemt konsultāciju vai palīdzību, tostarp kā saņemt medicīnisku palīdzību, speciālistu atbalstu (piemēram, psiholoģisku atbalstu) un atrast alternatīvu izmitināšanas vietu;
kā paziņot par noziedzīgu nodarījumu un ar ko jāsazinās, ja rodas kādi jautājumi par lietu;
jums pieejamie aizsardzības līdzekļi, ja tādi ir nepieciešami;
kā pieprasīt kompensāciju;
kādas iespējas pieejamas, ja cietušais neatrodas Anglijā vai Velsā;
pieejamie tulkošanas pakalpojumi;
kā iesniegt sūdzību par pakalpojumu sniedzēju;
pieejamie atjaunojošās justīcijas pakalpojumi;
kā atgūt izdevumus, kas radušies kā lieciniekam tiesvedības laikā.
Jums ir tiesības jebkurā laikā izmantot cietušo atbalsta pakalpojumus neatkarīgi no tā, vai jūs esat vai neesat ziņojis par noziegumu, un tie jums ir pieejami arī pēc izmeklēšanas un kriminālprocesa beigām.

Es nedzīvoju tajā ES valstī, kurā notika noziegums (esmu ES vai trešās valsts pilsonis). Kā tiek aizsargātas manas tiesības?

Jums ir tiesības saņemt šajā kodeksā minētos pakalpojumus, ja noziegums ir izdarīts Anglijā vai Velsā vai ja pakalpojumi ir saistīti ar Anglijā vai Velsā notiekošu kriminālprocesu. [1]

[1] Tiesības uz kompensāciju no Kriminālnoziegumā gūtu traumu kompensāciju iestādes var būt atkarīgas no jūsu dzīvesvietas vai valstspiederības; izņēmums ir šādi gadījumi: jūs esat atzīts par cilvēku tirdzniecības upuri vai jums ir piešķirts patvērums, alternatīvais statuss vai pagaidu uzturēšanās atļauja.

Kādu informāciju es saņemšu, ja ziņošu par noziegumu?

Jums ir tiesības saņemt no policijas šādu informāciju:
rakstisku apliecinājumu par to, ka jūs esat ziņojis par noziegumu, kurā ietverta pamatinformācija par nodarījumu. Rakstiskais apliecinājums var būt vēstule, elektronisks paziņojums, piemēram, e-pasts vai īsziņa, vai ar roku rakstīts dokuments. Jūs varat lūgt, lai šādu apliecinājumu jums nesniedz. Ja, pēc policijas domām, pastāv risks, ka rakstiska apliecinājuma nosūtīšana jums var kaitēt (piemēram, ja notikusi vardarbība ģimenē), tā var vienoties ar jums par apliecinājuma nesūtīšanu;
izsmeļošu skaidrojumu par to, ko gaidīt no krimināltiesību sistēmas, kad jūs ziņojat par noziegumu vai ar jums sazinās kā ar cietušo izmeklēšanas ietvaros;
novērtējumu par to, vai jūs vēlaties palīdzību, un, ja tā, kāda palīdzība vai atbalsts jums varētu būt nepieciešams. Tas palīdzēs noteikt, vai jūs esat kādā no trim cietušo kategorijām, kam var būt nepieciešams pastiprināts atbalsts, un vai un kādā apmērā jūs varat izmantot īpašos pasākumus. Policija var uzticēt detalizētāku novērtēšanu cietušo atbalsta dienestiem;
rakstisku informāciju par to, ko sagaidīt no krimināltiesību sistēmas, piemēram, bukletu “Informācija noziegumos cietušajiem” vai tās tīmekļa vietnes adresi, kurā šāda informācija pieejama, pēc iespējas ātrāk, taču ne vēlāk kā piecas darbdienas pēc ziņošanas par noziegumu vai sazināšanās ar jums kā ar cietušo izmeklēšanas ietvaros;
informāciju par to, cik bieži jūs saņemsiet informāciju par lietas norisi, pēc sarunas ar policiju;
piecu darbdienu laikā pēc lēmuma izdošanas — skaidrojumu par lēmumu neizmeklēt noziegumu;
informāciju par lietas izmeklēšanas beigām, ja neviena persona netiek apsūdzēta, un skaidrojumu par iemesliem.
Jums ir tiesības no policijas saņemt informāciju par cietušo atbalsta dienestiem, tostarp šo dienestu kontaktinformāciju, lai jūs varētu izmantot to pakalpojumus jebkurā laikā.
Jums ir tiesības saņemt no policijas informāciju un paskaidrojumus par turpmāk minēto piecu darbdienu laikā pēc tam, kad aizdomās turētais:
tiek apcietināts;
tiek nopratināts ar brīdinājumu;
tiek atbrīvots bez apsūdzības uzrādīšanas;
tiek atbrīvots pret galvojumu vai galvojuma nosacījumi mainās vai tiek atcelti.

Vai man ir tiesības uz bezmaksas mutiskās vai rakstiskās tulkošanas pakalpojumiem (sazinoties ar policiju vai citām iestādēm vai izmeklēšanas un tiesas procesa laikā)?

Ja jūs nesaprotat angļu valodu vai nerunājat angļu valodā, jums ir tiesības pieprasīt mutisku tulkojumu jums saprotamā valodā:
ziņojot par noziedzīgu nodarījumu [1];
kad policija jūs nopratina; un
kad jūs sniedzat liecību kā liecinieks.
Ja jūs nesaprotat angļu valodu vai nerunājat angļu valodā, jums ir tiesības pieprasīt rakstisku tulkojumu šādai informācijai:
rakstiskais apliecinājums par noziegumu, par kuru ziņojāt;
ja nopratināšanas vai tiesas sēdes vajadzībām ir nepieciešams iepazīties ar konkrētu dokumentu, kas jums tiek atklāts, — dokumenta attiecīgās daļas;
dokuments, kurā jūs informē par tiesas sēdes datumu, laiku un vietu; un
kriminālprocesa iznākums, ja jums ir tiesības uz šādu informāciju saskaņā ar šo kodeksu, un, ja iespējams, vismaz īss lēmuma pamatojuma izklāsts.
[1] Jums ir tiesības ziņot par noziegumu jums saprotamā valodā vai izmantojot nepieciešamo lingvistisko palīdzību, ja jūs nerunājat angļu valodā.

Kā iestāde nodrošina, ka es saprotu un ka mani saprot (ja es esmu bērns; ja es esmu persona ar invaliditāti)?

Saskaņā ar Cietušo kodeksu pakalpojumu sniedzējiem ir jākomunicē ar jums vienkāršā un saprotamā valodā, īstenojot nepieciešamos pasākumus (piemēram, izmantojot viegli lasāmu valodu, Braila rakstu vai reģistrētu starpnieku), lai palīdzētu jums saprast un tikt saprastam. Izvērtējot atbilstīgos pasākumus, pakalpojumu sniedzējiem ir jāņem vērā jūsu personiskās īpašības, kas var ietekmēt spēju saprast un tikt saprastam.
Ir pieejami dažādi informatīvi bukleti vieglajā valodā dažādos formātos.

Atbalsta pakalpojumi cietušajiem

Kas sniedz atbalstu cietušajiem?

Saskaņā ar 2004. gada Likuma par vardarbību ģimenē, noziedzību un cietušajiem 56. pantu Tieslietu ministrija (*MoJ*) piešķir finansējumu valsts nodrošināto atbalsta pakalpojumu sniedzējiem. Tā piešķir finansējumu arī policijas un noziegumu komisāriem (*PCC*), lai tie saskaņā ar 2014. gada Likuma par antisociālu uzvedību, noziedzību un kārtības uzturēšanu 143. pantu uz vietas sniegtu noziegumos cietušajiem emocionāla un praktiska atbalsta pakalpojumus vai šādus pakalpojumus deleģētu.

Vai policija automātiski nodos manus datus cietušo atbalsta dienestam?

Policija izskaidros jums, ka jūsu dati tiks automātiski nodoti cietušo atbalsta dienestiem divu darbdienu laikā pēc ziņošanas par noziegumu. Jums ir tiesības prasīt policijai, lai tā nenodod jūsu datus cietušo atbalsta dienestiem.
Ja esat cietis dzimumnoziegumā vai no vardarbības ģimenē vai ja jūs esat mirušā tuvinieks, policija lūgs jūsu piekrišanu pirms datu nosūtīšanas cietušo atbalsta dienestiem.

Kā tiek aizsargāti mani personas dati?

Ja saskaņā ar Cietušo kodeksu ir nepieciešama informācijas nodošana, pakalpojumu sniedzējiem tas ir jādara efektīvi un saskaņā ar saviem pienākumiem, kas paredzēti 1998. gada Datu aizsardzības likumā un citos piemērojamos tiesību aktos.

Vai man ir jāziņo par noziegumu, pirms saņemu cietušajiem paredzēto atbalstu?

Nē, jums ir tiesības izmantot cietušo atbalsta pakalpojumus jebkurā laikā neatkarīgi no tā, vai jūs esat vai neesat ziņojis par noziegumu, kā arī pēc izmeklēšanas un kriminālprocesa beigām.

Personīgā aizsardzība apdraudējuma gadījumā

Kādu veidu aizsardzība ir pieejama?

Ja cietušais ziņo par noziegumu pakalpojumu sniedzējam, kas ir atbildīgs par noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu, pakalpojumu sniedzējam ir jāveic individuāls novērtējums, lai apzinātu specifiskas cietušā aizsardzības vajadzības un noteiktu, vai un kādā mērā cietušajam būtu vajadzīgi specifiski aizsardzības pasākumi vai īpaši pasākumi nopratināšanas vai liecības sniegšanas laikā.
Novērtējums ir atkarīgs no visiem apstākļiem, tostarp nozieguma smaguma un cietušajam nodarītā acīmredzamā kaitējuma apmēra. Novērtējumā ir jāņem vērā cietušā personiskās īpašības, uzskati un nozieguma būtība un apstākļi.

Ja pēc individuālās novērtēšanas pakalpojumu sniedzējs ir secinājis, ka cietušajam ir nepieciešama specifiska aizsardzība un cietušajam varētu būt lietderīgi specifiski aizsardzības pasākumi nopratināšanas laikā, par noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanu atbildīgajam pakalpojumu sniedzējam, ņemot vērā darba un praktiskos ierobežojumus, ir arī jānodrošina, ka:
ja iespējams, cietušo vienmēr nopratina viena un tā pati persona, ja vien tas nekaitē izmeklēšanas pienācīgai norisei;
ja nepieciešams, nopratināšana notiek telpās, kas īpaši paredzētas vai pielāgotas šim nolūkam;
nopratināšanu veic attiecīgi apmācīti profesionāļi vai tā tiek veikta ar šādu profesionāļu starpniecību; un
ja lieta saistīta ar seksuālu vardarbību, ar dzimumu saistītu vardarbību vai vardarbību ģimenē, cietušajiem tiek piedāvāta iespēja, ka nopratināšanu veic tā paša dzimuma persona. Ja iespējams, šāda veida pieprasījumiem ir jādod piekrišana, ja vien tas neapdraud izmeklēšanas pienācīgu norisi.
Visticamāk, tā nenotiks, tomēr, ja aizdomās turētais izbēgs no apcietinājuma, policija, konstatējot izbēgšanu vai saņemot attiecīgu informāciju no cietuma, nepilngadīgo likumpārkāpēju nodaļas, slimnīcas vai imigrantu aizturēšanas centra, iespēju robežās informēs jūs par izbēgšanu un pasākumiem, kas veikti jūsu aizsardzībai, ja izvērtējumā tiks konstatēta liela iespējamība, ka aizdomās turētais varētu jums kaitēt.

Kas var man nodrošināt aizsardzību?

Ja cietušais ziņo par noziegumu pakalpojumu sniedzējam, kas ir atbildīgs par noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu, ir jānodrošina cietušā individuāls novērtējums, lai apzinātu nepieciešamo specifisko aizsardzību. Lielākajā daļā gadījumu to darīs policija.

Vai mana lieta tiks izvērtēta, lai noskaidrotu, vai noziedzīgā nodarījuma izdarītājs varētu mani apdraudēt arī turpmāk?

Visiem noziedzīgos nodarījumos cietušajiem ir tiesības uz policijas novērtējumu, kas tiek veikts, lai apzinātu cietušā vajadzības vai nepieciešamo atbalstu, tostarp lai noteiktu, vai un kādā mērā cietušajam būtu vajadzīgi īpaši pasākumi. Novērtējuma plašums un saturs ir atkarīgs no nozieguma smaguma un jūsu individuālajām vajadzībām. Novērtējumā tiks ņemtas vērā jūsu personiskās īpašības, nozieguma būtība un apstākļi un jūsu uzskati. Jo vairāk informācijas jūs varēsiet sniegt novērtēšanas laikā, jo precīzāk atbalsts atbildīs jūsu individuālajām vajadzībām.

Vai mana lieta tiks izvērtēta, lai noskaidrotu, vai man var turpmāk rasties kāds kaitējums krimināltiesību sistēmas ietvaros (izmeklēšanas un tiesvedības laikā)?

Visiem noziedzīgos nodarījumos cietušajiem ir tiesības uz policijas novērtējumu, kas tiek veikts, lai apzinātu cietušā vajadzības vai nepieciešamo atbalstu, tostarp lai noteiktu, vai un kādā mērā cietušajam būtu vajadzīgi īpaši pasākumi. Novērtējuma plašums un saturs ir atkarīgs no nozieguma smaguma un jūsu individuālajām vajadzībām. Novērtējumā tiks ņemtas vērā jūsu personiskās īpašības, nozieguma būtība un apstākļi un jūsu uzskati. Jo vairāk informācijas jūs varēsiet sniegt novērtēšanas laikā, jo precīzāk atbalsts atbildīs jūsu individuālajām vajadzībām.

Kāda aizsardzība ir pieejama īpaši neaizsargātiem cietušajiem?

Saskaņā ar Cietušo kodeksu jums ir papildu tiesības kā neaizsargātam cietušajam [1], ja jūsu liecības kvalitāti var ietekmēt tas, ka:
jums ir garīgās veselības traucējumi 1983. gada Likuma par garīgo veselību izpratnē;
jums ir kādi citi būtiski intelektuālās attīstības vai sociālo spēju traucējumi; vai
jums ir fiziska invaliditāte vai fiziski traucējumi.
[1] Par atbilstību īpašiem pasākumiem lemj tiesa, pamatojoties uz 1999. gada Likuma par tiesvedību nepilngadīgo lietās un pierādījumiem kriminālietās 16. pantā minētajiem kritērijiem (skatīt 1. nodaļas 1.13.-1.15. pantu).

Esmu nepilngadīgs. Vai man ir īpašas tiesības?

Saskaņā ar Cietušo kodeksu jums ir papildu tiesības kā neaizsargātam cietušajam [1], ja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī jūs vēl neesat sasniedzis 18 gadu vecumu. Cita starpā tas nozīmē, ka jums ir tiesības uz īpašiem pasākumiem, ja sniedzat liecību tiesā.
[1] Par atbilstību īpašiem pasākumiem lemj tiesa, pamatojoties uz 1999. gada Likuma par tiesvedību nepilngadīgo lietās un pierādījumiem kriminālietās 16. pantā minētajiem kritērijiem (skatīt 1. nodaļas 1.13.-1.15. pantu).

Nozieguma rezultātā ir gājis bojā mans ģimenes loceklis. Kādas ir manas tiesības?

Mirušā tuviniekiem ir tiesības saņemt pakalpojumus saskaņā ar kodeksu kā vissmagākajā noziegumā cietušajiem.

Mans ģimenes loceklis ir cietis noziegumā. Kādas ir manas tiesības?

Ģimenes pārstāvis noziegumā cietušām personām ar invaliditāti vai cietušajiem, kuri noziedzīga nodarījuma rezultātā guvuši tik smagus savainojumus, ka nespēj komunicēt

Ja jums ir invaliditāte vai jūs noziedzīga nodarījuma rezultātā esat guvis tik smagus savainojumus, ka nespējat komunicēt, jums vai jūsu tuviniekiem ir tiesības iecelt ģimenes pārstāvi, kurš būs kontaktpersona, saņemot pakalpojumus saskaņā ar šo kodeksu.

Vecāks vai aizbildnis cietušajam, kurš nav sasniedzis 18 gadu vecumu

Cietušajam, kurš nav sasniedzis 18 gadu vecumu, un parasti arī cietušā vecākam vai aizbildnim ir tiesības saņemt šajā kodeksā paredzētos pakalpojumus. [1]
[1] Izņemot gadījumus, kad pret jūsu vecāku vai aizbildni notiek izmeklēšana vai ir izvirzīta policijas apsūdzība saistībā ar noziegumu, vai kad pēc pakalpojumu sniedzēja ieskatiem šādu pakalpojumu sniegšana jūsu vecākam vai aizbildnim nav jūsu labākajās interesēs.

Vai man ir pieejami mediācijas pakalpojumi? Kādi ir nosacījumi? Vai mediācijas laikā būšu pasargāts?

Atjaunojošā justīcija ir process, kura ietvaros tiek savesti kopā cietušie un par kaitējumu atbildīgās personas, lai rastu pozitīvu risinājumu.
Atjaunojošā justīcija ir brīvprātīgs process — jums tajā nav obligāti jāpiedalās, un tas var notikt tikai ar jūsu un noziedzīgā nodarījuma izdarītāja piekrišanu.
Jūs varat lūgt piedalīties atjaunojošās justīcijas procesā jebkurā jums piemērotā brīdī, vai jūs var uzaicināt piedalīties šajā procesā, ja atjaunojošo justīciju ir pieprasījis noziedzīgā nodarījuma izdarītājs. Pat tad, ja abas puses vēlas piedalīties šajā procesā, tas var nebūt piemērots konkrētai situācijai, un to novērtēs mediators.
Tiks īstenoti vajadzīgie pasākumi, lai garantētu, ka visi procesi, kur jūs piekrītat piedalīties, notiek droši; tikšanās starp jums un noziedzīgā nodarījuma izdarītāju vienmēr notiks apmācīta mediatora klātbūtnē. Ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs atzīst savu vainu un vēlas tikties vai sazināties ar jums, jums var būt iespēja izskaidrot noziedzīgā nodarījuma izdarītājam, kā incidents ir jūs ietekmējis. Pēc tam jūs varat pieprasīt atvainošanos vai vienoties par to, kas noziedzīgā nodarījuma izdarītājam ir jāpaveic, lai atlīdzinātu nodarīto kaitējumu.
Atjaunojošā justīcija nav tas pats, kas kopienas noregulējums. Kopienas noregulējums ir neformāla policijas īstenota procedūra, kas ļauj policijai samērīgākā veidā atrisināt nenozīmīgu likumpārkāpumu vai antisociālas uzvedības situācijas ārpus formālās krimināltiesību sistēmas. Kopienas noregulējuma galvenā mērķgrupa ir pirmreizēji likumpārkāpēji, un to īsteno tad, ja ir izpausta patiesa nožēla un cietušais ir piekritis, ka nevēlas, lai policija veic formālas darbības.

Kur var iepazīties ar tiesību aktiem, kuros noteiktas manas tiesības?

Noziegumos cietušo prakses kodekss (Cietušo kodekss) ir izstrādāts saskaņā ar 2004. gada Likuma par vardarbību ģimenē, noziedzību un cietušajiem (*DVCVA* 2004) 32. pantu un īstenots ar Rīkojumu saskaņā ar *DVCVA* 2004 33. pantu, 2015. gada Rīkojumu par 2004. gada Likumu par vardarbību ģimenē, noziedzību un cietušajiem (Cietušo prakses kodekss) (2015. gada tiesību akts Nr. 1817), tas tika iesniegts Parlamentā 2015. gada 23. oktobrī, un ar to stājas spēkā Cietušo kodeksa pārskatītā 2015. gada 16. novembra versija.

Cietušo kodeksā ir aprakstīti pakalpojumi, kas galvenajām krimināltiesību iestādēm (ievads, 1.-4. nodaļa) un citām organizācijām ar attiecīgām funkcijām (5. nodaļa) Anglijā un Velsā jāsniedz noziegumos cietušajiem. Šīs organizācijas dēvē par "pakalpojumu sniedzējiem". Cietušo kodeksā ir noteiktas noziedzīgos nodarījumos cietušo tiesības un attiecīgie pakalpojumu sniedzēju pienākumi.
Cietušo kodeksa 3. nodaļā bērniem saprotamā valodā ir izklāstīti pakalpojumi, kurus sniedz noziegumos cietušiem bērniem. Tā ir jālasa kopā ar Cietušo kodeksa ievadu, 1. un 2. nodaļu.
Ar Cietušo kodeksa ievada pirmo rindkopu un 5. nodaļas pirmo rindkopu tiek nodrošināts, ka kompetentās iestādes, pildot savas funkcijas saskaņā ar Cietušo kodeksu, ievēro direktīvas vispārējos mērķus.
Cietušo kodeksā izklāstītās tiesības attiecas uz visiem cietušajiem neatkarīgi no viņu dzīvesvietas.
2004. gada Likuma par vardarbību ģimenē, noziedzību un cietušajiem 56. pants: Tieslietu ministrija (*MoJ*) piešķir finansējumu valsts nodrošināto atbalsta pakalpojumu sniedzējiem. Tā piešķir finansējumu arī policijas un noziegumu komisāriem (*PCC*), lai tie saskaņā ar 2014. gada Likuma par antisociālu uzvedību, noziedzību un kārtības uzturēšanu 143. pantu uz vietas sniegtu noziegumos cietušajiem emocionāla un praktiska atbalsta pakalpojumus vai šādus pakalpojumus deleģētu.
MoJ un *PCC* dotāciju līguma 3. punktā ir noteikts, ka *PCC* nodrošinātajiem pakalpojumiem ir jāatbilst Cietušo direktīvai un jo īpaši tās 8. un 9. pantam. Līguma 4. punktā ir noteikts, ka deleģētajiem vai sniegtajiem pakalpojumiem ir jāatbilst 8. panta 1. punktā minētajiem nosacījumiem.
Lapa atjaunināta: 01/02/2019
Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā

Kā es varu ziņot par noziegumu?

Vispirms par noziegumu vajadzētu ziņot policijai. Informācija par to, kā to izdarīt, ir pieejama šeit: Kā ziņot par noziegumu

Kā es varu uzzināt, kas notiek lietā?

Ja jūs esat noziegumā cietušais, jums ir tiesības saņemt no policijas turpmāk minēto informāciju un paskaidrojumus piecu darbdienu laikā pēc tam, kad aizdomās turētais:
tiek apcietināts;
tiek nopratināts ar brīdinājumu;
tiek atbrīvots bez apsūdzības uzrādīšanas;
tiek atbrīvots pret galvojumu vai galvojuma nosacījumi mainās vai tiek atcelti.
Jums ir tiesības saņemt no policijas turpmāk minēto informāciju piecu darbdienu laikā pēc tam, kad to saņēmusi policija:
pirmās tiesas sēdes datumu, laiku un vietu;
ja aizdomās turētais tiek atbrīvots pret galvojumu ierasties tiesā - galvojuma nosacījumus un jebkādas izmaiņas šajos galvojuma nosacījumos.

Vai man ir tiesības uz juridisko palīdzību (izmeklēšanas vai tiesvedības laikā)? Kādi ir nosacījumi?

Cietušie un liecinieki nav kriminālprocesa puses, tāpēc Anglijā un Velsā viņiem nav tiesību saņemt juridisko palīdzību.

Vai es varu pieprasīt izdevumu atlīdzināšanu (par piedalīšanos izmeklēšanā/tiesvedībā)? Ar kādiem nosacījumiem?

Par noziedzīga nodarījuma kriminālvajāšanu atbildīgajiem pakalpojumu sniedzējiem ir jābūt noteikumiem, saskaņā ar kuriem cietušajiem ir iespēja atgūt izdevumus, kas radušies saistībā ar ierašanos tiesā, lai sniegtu liecību.
Plašāka informācija par to, kā liecinieki var pieprasīt izdevumu atlīdzināšanu, ir pieejama šeit
un šeit

Vai es varu iesniegt pārsūdzību, ja lieta tiek izbeigta bez tiesas?

Ja jūs neapmierina policijas vai *CPS* lēmums neierosināt lietu, jums ir tiesības pieprasīt attiecīgā lēmuma pārskatīšanu saskaņā ar Nacionālās policijas priekšnieku padomes (*NPCC*) un *CPS* noteikumiem par cietušo tiesībām uz lēmumu pārskatīšanu.
CPS savu mehānismu, ar ko garantē cietušo tiesības uz lēmumu pārskatīšanu, ieviesa 2013. gada 5. jūnijā. Policijas dienesti Anglijā un Velsā mehānismu, ar ko garantē cietušo tiesības uz lēmumu pārskatīšanu, pieņēma 2015. gada 1. aprīlī. Mehānisms nodrošina noziegumos cietušajiem tiesības pieprasīt, lai tiktu pārskatīts policijas vai *CPS* lēmums neierosināt lietu vai kā citādi izbeigt kriminālprocesu.
Ja jums paziņo lēmumu, kas atbilst pārskatīšanas kritērijiem saskaņā ar *NPCC* vai *CPS* mehānismu, jums ir tiesības paziņojumā par lēmumu saņemt pietiekami daudz informācijas, lai jūs varētu izlemt, vai vēlaties, lai lēmums tiktu pārskatīts.

Vai mani var iesaistīt tiesvedībā?

Ja jūs zināt kaut ko par incidentu, jums var lūgt sniegt liecību tiesā apsūdzības uzturēšanai vai aizstāvībai.

Kāda ir mana oficiālā loma tiesību sistēmā? Piemēram, vai man ir cietušā, liecinieka, civilprasītāja vai privātas apsūdzības uzturētāja statuss? Vai varu šādu statusu izvēlēties?

Noziegumos cietušo prakses kodeksa (Cietušo kodeksa) izpratnē cietušais ir:
fiziska persona, kurai nodarīts kaitējums, tostarp fizisks, garīgs vai emocionāls kaitējums, vai ekonomiski zaudējumi, ko tieši izraisījis noziedzīgais nodarījums;
tās personas tuvinieks (skatīt glosāriju), kuras nāvi tieši izraisījis noziedzīgais nodarījums.
Ja jūs zināt kaut ko par incidentu, jums var lūgt sniegt liecību tiesā apsūdzības uzturēšanai vai aizstāvībai. Ja jūs pazīstat kādu cilvēku, kas ir iesaistīts lietā, jūs var pieaicināt kā lecinieku, kurš dod liecību par personu raksturojošām iezīmēm. Parasti šādus lieciniekus pieaicina aizstāvība. Jebkurā gadījumā jūsu liecībai var būt izšķiroša nozīme apsūdzētā notiesāšanā vai attaisnošanā.
Tiesības uzturēt privātu apsūdzību ir aizsargātas ar 1985. gada Likuma par noziedzīgu nodarījumu kriminālvajāšanu (*POA*) 6. panta 1. punktu. Tomēr ir daži ierobežojumi:
Prokuratūras direktoram (*DPP*) ir tiesības pārņemt privātas apsūdzības saskaņā ar 1985. gada *POA* 6. panta 2. punktu;
atsevišķos gadījumos pirms tiesvedības uzsākšanas privātās apsūdzības uzturētājam ir jālūdz ģenerālprokurora vai *DPP* piekrišana.
Plašāka informācija ir pieejama šeit

Kādas ir manas tiesības un pienākumi šajā lomā?

Cietušo tiesības ir noteiktas Noziegumos cietušo prakses kodeksā. Tas ir pieejams šeit
Ja esat bijis noziedzīga nodarījuma liecinieks, bet neesat cietušais, jūs varat izmantot pakalpojumus, kas paredzēti Liecinieku hartā, nevis šajā kodeksā. Tā ir pieejama šeit

Vai es varu liecināt tiesā vai sniegt pierādījumus? Kādi ir nosacījumi?

Ja jūs zināt kaut ko par incidentu, jums var lūgt sniegt liecību tiesā apsūdzības uzturēšanai vai aizstāvībai. Ja jūs pazīstat kādu cilvēku, kas ir iesaistīts lietā, jūs var pieaicināt kā liecinieku, kurš dod liecību par personu raksturojošām iezīmēm. Parasti šādus lieciniekus pieaicina aizstāvība.
Ja jūs esat noziegumā cietušais, cietušā personiskā liecība (*VPS*) sniedz jums iespēju ar saviem vārdiem izskaidrot, kā noziegums ir jūs ietekmējis fiziski, emocionāli, finansiāli vai kādā citā veidā. Tā atšķiras no liecinieka liecības par notikušo, piemēram, redzēto vai dzirdēto.
VPS dod jums iespēju izteikties kriminālprocesā. Taču jūs nedrīkstat paust savu viedokli par sodu, kādu vajadzētu saņemt aizdomās turētajam, jo šis lēmums ir tiesas ziņā.
Jums ir tiesības saņemt piedāvājumu sniegt *VPS* tajā pašā laikā, kad policijā sniedzat liecinieka liecību par notikušo noziegumu.
Ja apsūdzēto atzīst par vainīgu, jums ir tiesības pateikt, ka vēlaties, lai jūsu *VPS* tiktu nolasīta vai atskaņota (ja tā ir ierakstīta) tiesā. Jums ir arī tiesības pateikt, ka vēlaties pats nolasīt savu *VPS* vai vēlaties, lai to izdara kāds cits (piemēram, ģimenes loceklis vai *CPS* advokāts). Pirms pieņemsiet lēmumu par savas *VPS* nolasīšanu vai atskaņošanu tiesā, jūs informēs par iespējamajām sekām, tostarp to, ka jūsu *VPS* var publicēt plašsaziņas līdzekļos. Aizstāvība tiesā var arī uzdot jautājumus par jūsu *VPS*.
Ja nepieprasāt savas *VPS* nolasīšanu vai atskaņošanu tiesā, par to, vai un kādas *VPS* daļas nolasīt vai atskaņot un kurš tās nolasīs, lemj tiesa, ņemot vērā jūsu intereses. Lielākajā daļā gadījumu jūsu *VPS* tiks nolasīta vai atskaņota daļēji vai pilnībā, ja vien tiesa nelemj, ka ir pamatots iemesls to nedarīt. Jums paziņos tiesas lēmumu.

Kādu informāciju es saņemšu tiesvedības laikā?

Jums ir tiesības:
saņemt informāciju par galvojuma tiesas sēdes iznākumu (jebkādiem galvojuma nosacījumiem un izmaiņām šajos galvojuma nosacījumos) un pamatojumu piecu darbdienu laikā. Ja jūs esat vissmagākajā noziegumā cietušais, jums ir pastāvīgi draudi, esat neaizsargāts vai tiekat iebiedēts, jums ir tiesības saņemt šo informāciju vienas darbdienas laikā;
saņemt informāciju no Liecinieku atbalsta vienības par kriminālprocesa tiesas sēžu datumu, vietu un iznākumu. Šī informācija ir jāsniedz vienas darbdienas laikā pēc tam, kad Liecinieku atbalsta vienība ir saņēmusi to no tiesas;
tikt informētam par aizdomās turētā apcietināšanas ordera izdošanu un tiesas sēdes iznākumu, ja aizdomās turētais tiek apcietināts atkārtoti. Ja aizdomās turētais pēc apcietināšanas ordera izdošanas tiek apcietināts atkārtoti, parasti drīz pēc tam ir tiesas sēde. Šī informācija ir jāsniedz piecu darbdienu laikā pēc tam, kad Liecinieku atbalsta vienība ir saņēmusi to no tiesas;
gadījumos, kad aizdomās turētais neatzīst savu vainu, pārrunāt savas vajadzības ar Liecinieku atbalsta vienību un nepieciešamības gadījumā vērsties attiecīgā atbalsta grupā vai aģentūrā.
Ja jūs esat liecinieks, tiesvedības laikā jums ir tiesības:
lūgt tiesai, vai jums ir iespēja ieiet tiesas ēkā pa citu ieeju, kuru neizmanto aizdomās turētais, viņa ģimene un draugi;
atbilstošos apstākļos satikt *CPS* advokātu vai pārstāvi un uzdot viņam jautājumus par tiesas norisi. Ja tas būs iespējams, viņš norādīs, cik ilgi jums varētu būt jāgaida līdz liecības sniegšanai;
ja iespējams, saņemt skaidrojumu no *CPS* advokāta vai pārstāvja, ja tiesas sēde konkrētā dienā kavējas, un uzzināt, cik ilgi varētu būt jāgaida;
gaidīt un sēdēt atsevišķi no aizdomās turētā un viņa ģimenes un draugiem - tiesa to nodrošinās, ja vien tas būs iespējams;
uz īpašiem pasākumiem, ko jums nodrošina, ja tos ir uzdevusi tiesa;
iegūt tiesas kontaktpersonas kontaktinformāciju, lai jūs varētu uzzināt, kas notiek lietā, kamēr tā tiek izskatīta.

Vai es varēšu piekļūt tiesas materiāliem?

Piekļuve tiesas dokumentiem ir reglamentēta Civilprocesa noteikumu 5. daļā. Visbiežāk piemērojamie noteikumi ir 5.4.C un 5.4.D. Tie ir pieejami šeit
Lapa atjaunināta: 01/02/2019
Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

3 - Manas tiesības pēc tiesas procesa

Vai es varu pārsūdzēt lēmumu?

Cietušajiem nav tiesību pārsūdzēt spriedumu, ar ko notiesāts vai sodīts noziedzīgā nodarījuma izdarītājs.

Kādas ir manas tiesības pēc sprieduma pasludināšanas?

Kad tiesvedība ir beigusies, jums ir tiesības:
uz tādu izdevumu atlīdzināšanu, kurus *CPS* atzīst par jums atlīdzināmiem, ja jūs esat apmeklējis tiesu, lai sniegu liecību; atlīdzināšanai jānotiek ne vēlāk kā 10 darbdienas pēc tam, kad *CPS* ir saņemta pareizi aizpildīta prasījuma veidlapa;
saņemt informāciju no Liecinieku atbalsta vienības par tiesvedības iznākumu, tostarp īsu kopsavilkumu par lēmuma pamatojumu, ja tas ir pieejams. Šī informācija tiek sniegta vienas darbdienas laikā pēc tam, kad Liecinieku atbalsta vienība ir saņēmusi to no tiesas;
ar Liecinieku atbalsta vienības starpniecību saņemt cietušajiem paredzētos atbalsta pakalpojumus, ja tas ir nepieciešams un ja tie ir pieejami.
(i) Ja tiek iesniegts pieteikums Kroņa tiesā, lai pārsūdzētu notiesājošu spriedumu vai sodu Miertiesā
Vienas darbdienas laikā pēc tam, kad Liecinieku atbalsta vienība ir saņēmusi informāciju no tiesas, jums ir tiesības saņemt no vienības šādu informāciju:
paziņojumus par apelācijas sūdzībām;
paredzēto tiesas sēžu datumu, laiku un vietu;
apelācijas sūdzības iznākumu, tostarp izmaiņas sākotnējā spriedumā.
Jums ir arī šādas tiesības:
gaidīt un atrasties tiesas zālē atsevišķi no apelācijas sūdzības iesniedzēja un viņa ģimenes un draugiem. Tiesa to nodrošinās, ja vien tas būs iespējams;
iegūt Kroņa tiesas kontaktpersonas kontaktinformāciju;
saņemt informāciju par cietušo atbalsta pakalpojumiem, ja tie ir nepieciešami un pieejami.
(ii) Ja ir iesniegts pieteikums pārsūdzēt notiesājošu spriedumu vai sodu Apelācijas tiesā vai ja Apvienotās Karalistes Augstākajā tiesā ir iesniegts krimināllietas kasācijas pieteikums vai sūdzība
Jums ir tiesības:
piecu darbdienu laikā pēc tam, kad Liecinieku atbalsta vienība ir saņēmusi informāciju no tiesas, uzzināt, ka apelācijas pieteikuma iesniedzējam ir dota atļauja pārsūdzēt lēmumu. Ja jūs esat vissmagākajā noziegumā cietušais, pret jums vērsti pastāvīgi draudi, esat neaizsargāts vai tiekat iebiedēts, jums ir tiesības saņemt šo informāciju vienas darbdienas laikā;
saņemt informāciju par plānotas tiesas sēdes datumu, laiku un vietu no Liecinieku atbalsta vienības vienas darbdienas laikā pēc tam, kad tā ir saņēmusi šo informāciju no tiesas;

vienas darbdienas laikā pēc tam, kad Liecinieku atbalsta vienība ir saņēmusi šo informāciju no tiesas, uzzināt no tās, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju ir plānots atbrīvot pret galvojumu pirms apelācijas izskatīšanas vai ka galvojuma nosacījumi ir mainījušies;
saņemt informāciju no Liecinieku atbalsta vienības par jebkādām izmaiņām tiesas sēžu datumos vienas darbdienas laikā pēc šīs informācijas saņemšanas no tiesas;
iegūt no Liecinieku atbalsta vienības kontaktinformāciju saziņai ar kontaktpersonu Krimināllietu apelācijas birojā vai Apvienotās Karalistes Augstākajā tiesā;
uzzināt apelācijas rezultātu piecu darbdienu laikā pēc tam, kad Liecinieku atbalsta vienība ir saņēmusi šo informāciju no tiesas. Tas ietver informāciju par jebkādām izmaiņām sākotnējā spriedumā. Ja jūs esat vissmagākajā noziegumā cietušais, pret jums vērsti pastāvīgi draudi, esat neaizsargāts vai tiekat iebiedēts, jums ir tiesības saņemt šo informāciju vienas darbdienas laikā;
gaidīt un atrasties tiesas zālē atsevišķi no apelācijas sūdzības iesniedzēja un viņa ģimenes un draugiem. Tiesa to nodrošinās, ja vien tas būs iespējams. Apelācijas sūdzības iesniedzēji reti apmeklē tiesas sēdes Augstākajā tiesā. Ja apelācijas sūdzības iesniedzējs būs ieradies un jūs negribēsiet sēdēt tiesas zālē, jums tiks nodrošināti īpaši apstākļi;
pieprasīt Krimināllietu apelācijas birojam vai Apvienotās Karalistes Augstākajai tiesai sprieduma kopiju, kad tas ir publicēts.
Kad ir dota atļauja pārsūdzēt lēmumu, ja jūs esat mirušā tuvinieks, attiecīgās lietās jums ir tiesības uz tikšanos ar *CPS*, lai saņemtu skaidrojumus par apelācijas sūdzības būtību un tiesas procedūrām.
Krimināllietu pārskatīšanas komisija
Saņemot pieteikumu no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja, Krimināllietu pārskatīšanas komisija pārskata notiesājošos spriedumus un sodus, kas piemēroti par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu. Komisija var no jauna pārsūdzēt notiesājošo spriedumu vai sodu, ja ir kāda jauna informācija vai jauns arguments, kas var nozīmēt, ka notiesājošais spriedums nav pietiekami pamatots vai piespriestais sods ir pārāk ilgs. Komisija no notiesātām personām katru gadu saņem aptuveni 1000 pieteikumu un jaunai apelācijai nodod aptuveni 30-40 lietas. Pārskatot lietu, komisija izvērtēs, kā tas varētu jūs ietekmēt, un lems par nepieciešamību jūs informēt. Komisija pamatos savus lēmumus par saziņu ar jums un attiecīgos gadījumos informēs policiju par šiem lēmumiem.
Jums ir tiesības saņemt informāciju no komisijas, ja tā uzskata, ka ir pamatots iemesls vērst jūsu uzmanību uz pārskatīšanu.
Ja komisija uzskatīs, ka ir lietderīgi sazināties ar jums pārskatīšanas laikā, tā informēs jūs, ka ir saņemts pieteikums un lieta tiek izskatīta. Pēc pārskatīšanas komisija lems, vai notiesājošais spriedums vai sods ir jānodod tiesām, un informēs jūs par savu lēmumu, ja vien jūs īpaši nenorādīsiet, ka nevēlaties tikt informēts.
Ja komisija uzskatīs, ka nav lietderīgi sazināties ar jums pārskatīšanas laikā, taču pēc tam nolems nodot notiesājošo spriedumu vai sodu tiesām, tiek pieņemts, ka komisija informēs jūs par lietas nodošanu.

Vai man ir tiesības uz atbalstu vai aizsardzību pēc tiesvedības? Cik ilgi?

Jums ir tiesības jebkurā laikā izmantot cietušo atbalsta pakalpojumus neatkarīgi no tā, vai jūs esat vai neesat ziņojis par noziegumu, un tie jums ir pieejami arī pēc izmeklēšanas un kriminālprocesa beigām.

Kādu informāciju es saņemšu, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs tiks notiesāts?

Jums ir tiesības saņemt informāciju no Liecinieku atbalsta vienības par aizdomās turētajam piemēroto sodu (ja viņu notiesā) vienas darbdienas laikā pēc tam, kad Liecinieku atbalsta vienība ir saņēmusi šo informāciju no tiesas. Tas ietver īsu skaidrojumu par soda būtību un sekām.
Jums ir tiesības vērsties *CPS*, kas atbildēs uz jautājumiem par sodu, uz kuriem Liecinieku atbalsta vienība nevar atbildēt.
Papildus iepriekš minētajām tiesībām, ja jūs esat mirušā tuvinieks, attiecīgos gadījumos jums ir tiesības arī uz tikšanos ar *CPS* pārstāvi, kurš izskaidros piemēroto sodu. Šī tikšanās parasti notiek tiesā.

Vai man pateiks, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs tiks atbrīvots (tostarp atbrīvots priekšlaikus vai ar nosacījumiem) vai izbēgs no cietuma?

Likumā paredzētā probācijas dienesta shēma saziņai ar cietušajiem (*VCS*) tiek piedāvāta vardarbīgos noziegumos un dzimumnoziegumos cietušajiem, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājam piespriež 12 mēnešu vai ilgāku sodu. *VCS* mērķis ir sniegt cietušajiem informāciju un konsultēt par kriminālliesvedības procesu; to dara īpaša par saziņu ar cietušajiem atbildīga persona. Pēc Valsts probācijas dienesta ieskatiem jūs informēs par noziedzīgā nodarījuma izdarītāja soda izciešanas pamatposmiem, piemēram, par pāreju uz atvērtā tipa cietumu vai atbrīvošanu, un jums būs iespēja paust viedokli par nosacījumiem, kas saistīti ar cietušo un ko var piemērot noziedzīgā nodarījuma izdarītāja nosacītai atbrīvošanai.
Ja jums kaitējumu ir nodarījis likumpārkāpējs, kurš ir pastrādājis vardarbīgu noziegumu vai dzimumnoziegumu [1] un kuru soda ar brīvības atņemšanu uz 12 mēnešiem vai ilgāk vai kurš ir ievietots slimnīcā ārstēšanas nolūkā saskaņā ar 1983. gada Likumu par garīgo veselību, jums ir tiesības saņemt no Liecinieku atbalsta vienības informāciju par *VCS* un to, ka jūsu dati tiks automātiski nodoti Valsts probācijas dienestam 20 darbdienu laikā, ja vien jūs neesat lūdzis tos nenodot.
Ja jūs izvēlaties iesaistīties *VCS*, jums ir tiesības:
izlemt, vai jūs vēlaties saņemt informāciju par noziedzīgā nodarījuma izdarītāja soda izciešanas pamatposmiem;
uz to, ka tiek norīkota par saziņu ar cietušajiem atbildīgā persona (*VLO*), kas būs jūsu kontaktpersona Valsts probācijas dienestā, izņemot gadījumus, kad persona, kura jums nodarījusi kaitējumu, ir pacients, kam nav piemēroti ierobežojumi (skatīt turpmāk);
saņemt informāciju un paust viedokli Valsts probācijas dienestam par nosacījumiem, kas saistīti ar cietušo un ko vajadzētu iekļaut noziedzīgā nodarījuma izdarītāja nosacītas atbrīvošanas noteikumos vai atbrīvošanas noteikumos. Piemēram, tas var būt nosacījums aizliegt noziedzīgā nodarījuma izdarītājam sazināties ar jums vai jūsu ģimeni;
saņemt informāciju no Valsts probācijas dienesta par nosacījumiem attiecībā uz jums vai jūsu ģimeni, kurus piemēro noziedzīgā nodarījuma izdarītājam, viņu atbrīvojot;
tikt informētam par datumu, līdz kuram šie nosacījumi ir spēkā;
saņemt jebkādu citu informāciju, ko Valsts probācijas dienests uzskata par atbilstīgu, ņemot vērā lietas apstākļus, tostarp informāciju par noziedzīgā nodarījuma izdarītāja soda izciešanas pamatposmiem vai par ārstēšanu, ja pārkāpējs ir garīgās veselības pacients, kam ir vai nav piemēroti ierobežojumi.
Ja jūs esat mirušā tuvinieks un noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir sodīts ar
brīvības atņemšanu uz 12 mēnešiem vai ilgāk par vardarbīgu noziegumu vai dzimumnoziegumu vai ievietots apsargātā slimnīcā ārstēšanas nolūkā, arī jums piedāvās piedalīties *VCS*. Savukārt, ja jūs neesat cietušā tuvinieks, par to lems Valsts probācijas dienests.
Ja jūs esat vecāks, aizbildnis vai aprūpētājs cietušajam, kas nav sasniedzis 18 gadu vecumu, neaizsargātam pieaugušajam vai citai personai, kura nespēj pilnvērtīgi iesaistīties *VCS*, jums parasti piedāvās piedalīties tajā attiecīgās personas vietā. Tomēr vecākam, aizbildnim vai aprūpētājam šādu dalību var nepiedāvāt, ja tiek uzskatīts, ka tas nav cietušā labākajās interesēs.
Cietušā aizsardzības pasākumi izbēgšanas gadījumā
Mazticamajā gadījumā, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs izbēgs no apcietinājuma, policija, saņemot attiecīgu informāciju no cietuma, nepilngadīgo likumpārkāpēju nodaļas, slimnīcas vai imigrantu aizturēšanas centra, iespēju robežās informēs jūs par izbēgšanu un pasākumiem, kas veikti jūsu aizsardzībai, ja izvērtējumā tiks konstatēta liela iespējamība, ka noziedzīgā nodarījuma izdarītājs varētu jums kaitēt.
[1] Saskaņā ar 2004. gada Likuma par vardarbību ģimenē, noziedzību un cietušajiem 45. panta 2. punktu.

Vai mani iesaistīs atbrīvošanas vai nosacītas atbrīvošanas lēmumos? Piemēram, vai es varu sniegt liecību vai iesniegt apelācijas sūdzību?

Ja jūs esat izvēlējies iesaistīties *VCS* un Nosacītas pirmstermiņa atbrīvošanas padome plāno izvērtēt noziedzīgā nodarījuma izdarītāja atbrīvošanu vai pārvietošanu uz atvērtā tipa cietumu, jums ir tiesības:

saņemt informāciju no Valsts probācijas dienesta, ja ir plānota Nosacītas pirmstermiņa atbrīvošanas padomes sēde;

izteikt Nosacītas pirmstermiņa atbrīvošanas padomei savu viedokli par nosacītas atbrīvošanas nosacījumiem (skatīt glosāriju);

saņemt skaidrojumu, ja jūsu pieprasītais nosacītās atbrīvošanas nosacījums nav iekļauts noziedzīgā nodarījuma izdarītāja atbrīvošanas noteikumos;

saņemt skaidrojumu no sava *VLO* par cietušā personisko liecību (*VPS*), tostarp par to, kā to izmantos Nosacītas pirmstermiņa atbrīvošanas padome;

sniegt *VPS*, kas tiks nosūtīta Nosacītas pirmstermiņa atbrīvošanas padomei;

pieteikties Nosacītas pirmstermiņa atbrīvošanas padomes mutiskai uzklausīšanai, lai sniegtu savu *VPS* gadījumos, kad Nosacītas pirmstermiņa atbrīvošanas padome uzskata, ka ir atbilstoši organizēt mutisku uzklausīšanu.

Lapa atjaunināta: 01/02/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

4 - Kompensācija

Kā var pieprasīt, lai noziedzīgā nodarījuma izdarītājs atlīdzina zaudējumus (piemēram, lietas izskatīšana tiesā, civilprasība, saistīta procedūra)?

2012. gada Kriminālnoziegumā gūtu traumu kompensāciju shēma

Kriminālnoziegumā gūtu traumu kompensāciju shēma ir valsts finansēta shēma, kuras mērķis ir atlīdzināt kaitējumu nevainīgiem upuriem, kas cietuši vardarbīgos noziegumos Lielbritānijā. Shēmu pārvalda un par visiem pieteikumiem lemj Kriminālnoziegumā gūtu traumu kompensāciju iestāde (*CICA*). Ne visi kompensācijas pieteikumi tiks apmierināti - jums jāatbilst shēmas noteikumiem.

Shēmas ceļvedis ir pieejams šeit

Pieteikumu var iesniegt šeit

Tiesas uzdota kompensācija

Miertiesa var izdot kompensācijas rīkojumu līdz 5000 GBP apmērā par vienu apsūdzību. Kroņa tiesai ir neierobežotas pilnvaras, taču ir jāņem vērā noziedzīgā nodarījuma izdarītāja līdzekļi.

Kompensācijas rīkojumu izdod par tādu apmēru, ko tiesa uzskata par atbilstīgu, ņemot vērā pierādījumus un paustos viedokļus apsūdzības uzturēšanā un aizstāvībā.

Tiesas pievērš lielu uzmanību kompensācijas rīkojumu izdošanai, un tām ir jāsniedz pamatojums, ja rīkojums netiek izsniegts.

Plašāka informācija par Kroņa tiesas kompensācijas rīkojumiem ir pieejama **šeit**

Civilprasība

Civilprasības iesniegšana ir jūsu - cietušā - ziņā. Taču tas var ietekmēt citus kompensācijas pieteikumus. Jums var noderēt juridiska konsultācija.

Informācija par to, kā iesniegt prasību, ir pieejama šeit

Tiesa uzdeva noziedzīgā nodarījuma izdarītājam atlīdzināt man zaudējumus / izmaksāt kompensāciju. Kā es varu panākt, ka man samaksā?

Kompensācijas rīkojumu izpildes nodrošināšana ir tiesu pārziņā.

Ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nemaksā, vai valsts var samaksāt man avansu? Kādi ir nosacījumi?

Nē, Anglijā un Velsā nav paredzēta tiesas uzdotas kompensācijas iepriekšēja samaksa.

Vai man ir tiesības uz kompensāciju no valsts?

Jums var būt šādas tiesības saskaņā ar Kriminālnoziegumā gūtu traumu kompensāciju shēmu - plašāka informācija ir pieejama šeit

Vai man ir tiesības uz kompensāciju, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs netiek notiesāts?

Saskaņā ar Kriminālnoziegumā gūtu traumu kompensāciju shēmu jums var būt tiesības uz kompensāciju pat tad, ja jūsu uzbrucējs nav zināms vai netiek notiesāts. Plašāka informācija ir pieejama šeit

Vai man ir tiesības uz ārkārtas maksājumu, kamēr es gaidu lēmumu par savu kompensācijas pieteikumu?

Ja *CICA* ir nolēmusi, ka jums ir tiesības uz maksājumu, bet nevar pieņemt galīgo lēmumu, tā var apsvērt veikt starpposma maksājumu. Ja tā nespēj pieņemt galīgo lēmumu, tas, visticamāk, ir tādēļ, ka tā gaida, līdz būs konstatējams, kādas ir jums nodarīto miesas bojājumu sekas ilgtermiņā.

Plašāka informācija ir pieejama šeit

Lapa atjaunināta: 01/02/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

5 - Manas tiesības uz atbalstu un palīdzību

Es esmu noziegumā cietušais. Ar ko man jāsazinās, lai saņemtu atbalstu un palīdzību?

Cietušo informācijas dienests sniedz informāciju par jums tuvākajiem pieejamajiem atbalsta pakalpojumiem, atjaunojošo justīciju, kriminālatiesību sistēmu, Cietušo kodeksu un Liecinieku hartu. Cietušo informācijas dienests

Valsts nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu cietušajiem nodrošina Tieslietu ministrija (*MoJ*), piešķirot finansējumu pakalpojumu sniedzējiem. Tā piešķir finansējumu arī policijas un noziedzības apkarošanas komisāriem (*PCC*), lai tie saskaņā ar 2014. gada Likuma par antisociālu uzvedību, noziedzību un kārtības uzturēšanu 143. pantu uz vietas sniegtu noziegumos cietušajiem emocionāla un praktiska atbalsta pakalpojumus vai šādus pakalpojumus deleģētu.

Finansētajiem vietējiem pakalpojumiem var piekļūt attiecīgo policijas un noziedzības apkarošanas komisāru tīmekļa vietnēs. Atbilstīgo *PCC* jūs var atrast šeit

Sev tuvāko Seksuālā vardarbībā cietušo atbalsta centru jūs varat atrast, zvanot uz NHS 111 nesteidzamās medicīniskās palīdzības dienestu, sazinoties ar savu ģimenes ārstu vai vietējās slimnīcas negadījumu un ārkārtas situāciju (*A&E*) departamentu, kā arī NHS Choices https://www.nhs.uk/Service-Search/Rape-and-sexual-assault-referral-centres/LocationSearch/364 tīmekļa vietnē.

Cietušo atbalsta uzticības tālrunis

Cietušo informācijas dienestam ir cietušajiem paredzēta informācijas tālruņa līnija: +44 808 168 9293.

Vai atbalsts cietušajiem ir par velti?

Jā.

Kāda veida atbalstu es varu saņemt no valsts dienestiem vai iestādēm?

Policijai ir jāsniedz jums informācija par to, kur un kā saņemt konsultāciju vai palīdzību, tostarp kā saņemt medicīnisku palīdzību, speciālistu atbalstu (piemēram, psihologa atbalstu), un atrast alternatīvu izmitināšanas vietu.

Saskaņā ar 1996. gada Mājokļu likuma 7. daļu par mājokļiem atbildīgajām vietējām iestādēm ir jāpalīdz bez pajumtes palikušām personām un ģimenēm, kuras piesakās palīdzības saņemšanai.

Nacionālais veselības dienests nodrošina atbalstu šādos gadījumos:

- posttraumatiskā stresa sindroms;
- seksuālā vardarbība;
- vardarbība ģimenē.

Kāda veida atbalstu es varu saņemt no nevalstiskajām organizācijām?

Daudzas nevalstiskās un labdarības organizācijas valsts, reģionālā un vietējā mērogā sniedz palīdzību, konsultācijas un citus vispārīgus un specializētus pakalpojumus noziegumos cietušām personām.

Lapa atjaunināta: 01/02/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.